

Η χλωρίδα της Χερσονήσου του Ακρωτηρίου και τα φυτά που κινδυνεύουν με εξαφάνιση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες όλων των βαθμίδων της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00-13:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να εφαρμοστεί καθόλη τη διάρκεια του χρόνου, αλλά ως πιο κατάλληλη εποχή προτείνεται η Άνοιξη, όταν πολλά είδη φυτών είναι σε ανθοφορία.

Σημείωση 2:

Οι δραστηριότητες του προγράμματος προσαρμόζονται στο μαθησιακό και ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/μαθητριών και είναι δυνατό να ανασχεδιασθούν, να εμπλουτισθούν και να αναδιαμορφωθούν σε συνεργασία με τους/τις υπεύθυνους εκπαιδευτικούς στη βάση των αναγκών και των ιδιαιτεροτήτων της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3:

Το σχολείο είναι υπεύθυνο για τη συνεννόηση μεταφοράς των μαθητών/μαθητριών με το λεωφορείο από το ΚΠΕ προς τα αντίστοιχα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τον χλωριδικό πλούτο της χερσονήσου Ακρωτηρίου,
- ασκηθούν στην αναγνώριση φυτών χρησιμοποιώντας βασικά χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα,
- ενημερωθούν για τα είδη που κινδυνεύουν με εξαφάνιση και για την καταγραφή και προστασία τους στα πλαίσια της ετοιμασίας του Κόκκινου Βιβλίου της Κυπριακής Χλωρίδας,
- εξοικειωθούν με βασικές έννοιες όπως «ενδημικό είδος», «τύπος οικοτόπου», «Κόκκινο βιβλίο», «είδος προτεραιότητας», «κατάσταση διατήρησης», «είδος υπό εξαφάνιση» «ημίθαμνος» «in situ» κ.λπ.,
- ασκηθούν στον εντοπισμό, χαρτογράφηση, καταμέτρηση και αξιολόγηση σπάνιων ειδών φυτών,
- κατανοήσουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα σπάνια φυτά, αλλά και να αντιληφθούν τις επιπτώσεις που έχει η εξαφάνιση των ειδών, σε οικολογικό επίπεδο, από τις αλόγιστες ανθρώπινες δραστηριότητες.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 8:30 - 9:00 Άφιξη - καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο. Προσανατολισμός και γενικές πληροφορίες για την περιοχή αλλά και για το περιβαλλοντικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα εφαρμοσθεί. . Ενημέρωση τόσο για θέματα ασφαλείας, όσο και για τους κανόνες που διέπουν το πρόγραμμα.
- 09:00-10:00 Εισαγωγή των μαθητών/μαθητριών στις βασικές έννοιες και ορισμούς που θα αναλυθούν κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Παρουσίαση του Κόκκινου Βιβλίου της Κυπριακής Χλωρίδας και ενημέρωση για τη βάση δεδομένων από την οποία παράχθηκε το βιβλίο. Συζήτηση για τη χλωρίδα της χερσονήσου σε σχέση με άλλες περιοχές της Κύπρου. Προβολή ταινίας για τη Χερσόνησο Ακρωτηρίου και συζήτηση για τις χλωριδικά σημαντικές περιοχές. Συζήτηση για τα κριτήρια προεπιλογής σπάνιων φυτών προς αξιολόγηση και για τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τις κατηγορίες κινδύνου.
- 10:00-12:30 Μελέτη πεδίου σε περιοχή με μεγάλη ποικιλότητα σε φυτικά είδη. Η όλη εργασία βασίζεται στην επιστημονική υπόθεση ότι κάποια είδη φυτών φαίνεται εκ πρώτης όψεως να είναι σπάνια και έχουν προεπιλεγεί για περαιτέρω αξιολόγηση την οποία θα κάνουν οι μαθητές/μαθήτριες. Ενδεικτικές δραστηριότητες που εφαρμόζονται αναφέρονται πιο κάτω:
- Άσκηση εξοικείωσης με βοτανικούς όρους και χαρακτηριστικά γνωρίσματα φυτών με τη χρήση κλειδών αναγνώρισης φυτών,
 - Προεπισκόπηση μιας περιοχής και εντοπισμός πιθανών σπάνιων φυτών που μπορεί να κινδυνεύουν με εξαφάνιση,
 - Επιλογή ενός από αυτά τα είδη και εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης με πραγματικά δεδομένα (εντοπισμός, χαρτογράφηση, καταμέτρηση - ολοκληρωτικά ή με δειγματοληψία αναλόγως του είδους που θα επιλεγεί -, αξιολόγηση κινδύνων και εισηγήσεις για μέτρα προστασίας),
 - Εφαρμογή των κριτηρίων για καθορισμό του βαθμού κινδύνου του συγκεκριμένου είδους (π.χ. κρίσιμα κινδυνεύων, χαμηλού κινδύνου κ.λπ.).
- 12:30 - 13:30 Επιστροφή στο Κέντρο και επεξεργασία των δεδομένων που συλλέχθηκαν στο πεδίο:
- Μεταφορά των δεδομένων χαρτογράφησης σε γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών (GIS), σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, και ετοιμασία χάρτη με βάση τα σημεία χαρτογράφησης από το πεδίο,
 - Προβολή του χάρτη σε προβολέα πολυμέσων και συζήτηση για τα αποτελέσματα της όλης εργασίας,

- Συζήτηση για την αποτελεσματικότητα των μέτρων προστασίας επί τόπου (in situ) και αλλού (ex situ).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Φέρουν ετικέτα με αναγραμμένο το όνομά τους.
- Φορούν αθλητικά ρούχα, παπούτσια και καπέλο, ανάλογα με την εποχή.
- Έχουν μαζί τους φαγητό και δοχείο με νερό καθώς δεν υπάρχει κυλικείο στο Κέντρο.
- Έχουν διαθέσιμη αντικουνουπική προστασία επειδή ανά περιόδους παρατηρείται έξαρση στον πληθυσμό των κουνουπιών.